

**Vyšší odborná škola, Střední škola,
Centrum odborné přípravy, Sezimovo Ústí**

Tvorba software pro mikrokontrolér PIC v přijímači
dálkového ovládání

Zdeněk Přech

student 4.ročníku oboru Elektrotechnika – počítačové systémy

ŽÁKOVSKÝ PROJEKT - PRAKTICKÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Sezimovo Ústí 2010

**VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
STŘEDNÍ ŠKOLA
CENTRUM ODBORNÉ PŘÍPRAVY
SEZIMOVO ÚSTÍ**

Výtisk č.:

Dne:

Počet listů:

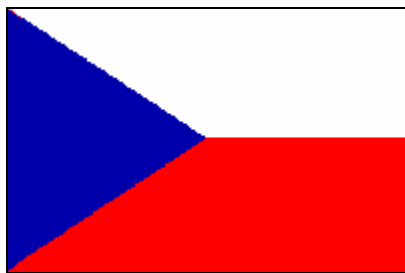
Schvalují:

ZADÁNÍ ŽÁKOVSKÉHO PROJEKTU - praktické části maturitní zkoušky pro školní rok 2009-2010

1. Číslo zadání (třída, číslo žáka – příklad SG4-02(0910)) <p style="text-align: center;">ET4B-12/0910</p>	2. Název a charakter práce (obor) <p style="text-align: center;">Kapitola 1 Tvorba software pro mikrokontrolér PIC v přijímači</p>
3a. Odborný konzultant (firma) Ing. Vladimír Čebiš 3b. Jazyková a stylistická úprava Mgr. Jitka Hajšmanová 3c. Cizojazyčné texty a anotace: Mgr. Marie Carvová	4. Zadavatel a vedoucí projektu <p style="text-align: center;">Ing. Vladimír Čebiš</p>
5. Řešitel (jméno, příjmení, třída, datum nar.) <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"><i>Zdeněk Přech</i></div> <div style="text-align: center;"><i>nar. 23.8.1990</i></div> </div>	
6. Charakteristika zadávané práce – projektu (definice problému, cíl a očekávané výsledky řešení, definice výchozích a omezujících podmínek, vstupní podklady pro řešení, uzlové body realizace) <div style="margin-left: 40px;"> <p>1) Vytvořit software pro přijímač dálkového ovládání, který bude umožňovat následující funkce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konfiguraci a volbu režimu pomocí sériové linky - autonomní funkce pro využití v robotice <p>2) Navrhnout a prakticky odzkoušet různé způsoby použití přijímače dálkového ovládání s různými funkcemi softwaru</p> </div>	
(Pokračování na druhé straně)	
7. Požadovaný termín odevzdání <p style="text-align: center;">6. 04. 2010</p>	8. Předpokládaný termín obhajoby projektu u maturitní zkoušky <p style="text-align: center;">Květen 2010</p>
9. Další formy vyhodnocení <ol style="list-style-type: none"> 1. Odborný předmět 2. Obhajoba u maturity 3. Český jazyk a estetika 4. Cizí jazyk 	

(Při nedostatku místa pokračovat na volných listech)	
10. Požaduje se předložit	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zpracovaný projekt podle zadání COP v tištěné podobě včetně české a cizojazyčné anotace v rozsahu 1 strany A4 (25 – 35 řádek) 2. Zpracovaný reálný výstup z projektu (výrobek, materiál apod.), pokud byl součástí ŽP 3. Zpracovaný projekt podle zadání COP na CD (povinně v PDF, nepovinně další) 4. Zpracovanou prezentaci projektu na CD (povinně Power Point, nepovinně další) 5. Grafické ztvárnění projektu formou plakátu velikosti A3 (v PDF a tištěné podobě) 6. Přílohy dle uvážení autora nebo pokynů SOČ (pokud práce postupuje do SOČ) 	
11. Materiální zajištění (předpokládané náklady a podíl úhrady) <ul style="list-style-type: none"> - Součástky v hodnotě do 200Kč hradí škola - K dispozici je veškeré potřebné technické vybavení, včetně software školy - Tisk potřebné dokumentace si bude student zajišťovat sám nebo v COP za obvyklou úhradu - Práce bude zpracována převážně v rámci výuky předmětu PX PR dle tematického plánu v laboratoři 	
12. Vedoucí projektu : <div style="text-align: center; padding: 10px 0;">Ing. Vladimír Čebiš</div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; padding: 10px 0;"> <div style="text-align: left;">Datum 8. 10. 2009</div> <div style="text-align: right;">Podpis</div> </div>	13. Zadání převzal (žák) <div style="text-align: center; padding: 10px 0;">Zdeněk Přech</div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; padding: 10px 0;"> <div style="text-align: left;">Datum 8. 10. 2009</div> <div style="text-align: right;">Podpis</div> </div>

Anotace

Práce se zabývá problematikou tvorby softwaru v assembleru PIC pro vytvořené hardwarové zařízení. HW vytvořil a oživil David Černý ve školním roce 2007/2008 jako svůj maturitní projekt. Jedná se o přijímač dálkového ovládání s výstupem na sériovou linku RS232C. Autor vytvořil jednoduchý SW pro demonstraci základních funkcí svého zařízení.

Hlavním úkolem práce je vytvořit plně funkční verzi SW, která bude použitelná ve stavebnicovém řešení malých mobilních robotů pro účely jejich bezdrátového ovládání. Základní funkcí SW je detekce kódu vysílaného IR dálkovým ovladačem a zjištění čísla stisknutého tlačítka. Podle tohoto čísla SW vybere z paměti EEPROM PIC povel o délce 2-8 bajtů. Délku tohoto povelu SW samostatně zjišťuje podle tzv. systémového bajtu.

Dalším úkolem je obsluha sériové linky na straně příjmu. SW umožňuje měnit obsah paměti EEPROM, tedy reakci na stisknuté tlačítko na ovladači, podle pokynů zaslaných po sériové lince z nadřazeného systému. V tomto režimu by měl přijímač mít nastavenou svou adresu a realizovat dohodnutý protokol. Může být tedy poté zařazen jako prvek robotické sítě, používané pro stavebnicové řešení robotů.

SW byl prakticky vyzkoušen pro všechny kombinace tlačítek na dálkovém ovladači, různé délky povelů v EEPROM a různé adresy. SW s HW lze využít všude tam, kde je třeba zajistit odesílání nejvýše 31 povelů sestávajících ze 2-8 bajtů po sériové lince ovládané bezdrátově na přímou viditelnost do 10m.

Annotation

Diese Arbeit beschäftigt sich mit Software-Entwicklung in Assembler für das erstellte PIC-Hardware-Gerät. HW erstellte und belebte David Černý im Schuljahr 2007/2008 als sein Abiturprojekt. Dies ist eine Fernbedienung Empfänger für die Ausgabe an die serielle Schnittstelle RS232C. Der Autor schuf eine einfache Software, um die grundlegenden Funktionen seines Gerätes zu demonstrieren.

Die Hauptaufgabe der Arbeit ist, eine voll funktionsfähige Version der Software zu schaffen, die diese Verfahren in den modularen Lösungen für kleine mobile Roboter für die Zwecke der drahtlosen Steuerung benutzt. Die Grundfunktion der Software ist, den Code den die IR-Fernbedienung emittiert, und die Identifikation der Nummer der gedrückten Taste zu erkennen. Nach dieser Nummer wählt die SW aus dem Speicher EEPROM PIC die Befehlslänge 2-8 Bytes. Die Länge dieses Befehls bestimmt die SW selbstständig nach dem so genannten Systembyte.

Eine weitere Herausforderung besteht in Bedienung der seriellen Schnittstelle auf der Empfangseite. Die Software ermöglicht, den Inhalt des EEPROM zu ändern, eine Antwort auf den gedrückten Controller, nach den Anweisungen, die über eine serielle Schnittstelle von dem übergeordneten System gesendet sind. In diesem Modus hat der Empfänger seine festgelegte Adresse und realisierten vereinbarten Protokoll. Es kann daher als ein Element des Roboter-Netzes, das für modulare Lösung der Roboter verwendet ist, eingestuft werden.

SW war praktisch für alle Kombinationen der Tasten auf der Fernbedienung, für die unterschiedlichen Befehlsängen und für verschiedene EEPROM-Adressen getestet. SW mit HW kann dort eingesetzt, werden wo es notwendig ist, höchstens 31 Befehle, die aus 2-8 Bytes bestehen, über die serielle drahtlos kontrollierte Schnittstelle auf die direkte Sichtbarkeit von 10m zu senden.

Žákovský projekt byl zpracován v rámci řádného ukončení 4.ročníku maturitního studia Elektrotechnika – počítačové systémy. Vedoucím práce byl Ing. Vladimír Čebiš, kterému tímto děkuji za odborné konzultace a cenné rady týkající se struktury i obsahu práce.

Zároveň děkuji Ing. Jiřímu Bumbovi, za pomoc při realizaci a odladění částí kódu v assembleru PIC.

Prohlašuji, že jsem žákovský projekt vypracoval samostatně za použití odborné literatury a dalších zdrojů, uvedených v závěru práce.

V Sezimově Ústí 20. dubna 2010

Zdeněk Přech

Obsah

1/ ÚVOD	8
1.1. Popis vývojového prostředí MPLab	8
1.2. Programovací jazyk assembler	9
2/ ANALÝZA INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	11
2.1. Popis HW řešení přijímače dálkového ovládání	11
2.2. Popis oživovacího SW Davida Černého	13
2.3. Univerzální dálkový IR ovladač IR33K1	14
2.4. IR čidlo SFH 5110	15
2.5. PIC 16F88	16
2.6. Linka RS232	17
3/ TEORETICKÝ ROZBOR	18
3.1. Přehled komerčně používaných řešení	18
3.2. Požadované funkce SW	21
3.3. Možnosti realizace funkcí SW	22
3.4. Protokol pro stavebnicová řešení robotů	23
4/ POPISNÁ ČÁST	25
4.1. Vývojové diagramy SW	25
4.2. Seznam proměnných	28
4.3. Mapa paměti EEPROM	29
4.4. Realizované povely	31
4.5. Zdrojový kód hlavní smyčky	32
4.6. Zdrojové kódy klíčových podprogramů	33
5/ ZÁVĚR	38
6/ SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	39
7/ PŘÍLOHY	40

Tvorba software pro mikrokontrolér PIC v přijímači

dálkového ovládání

1/ ÚVOD

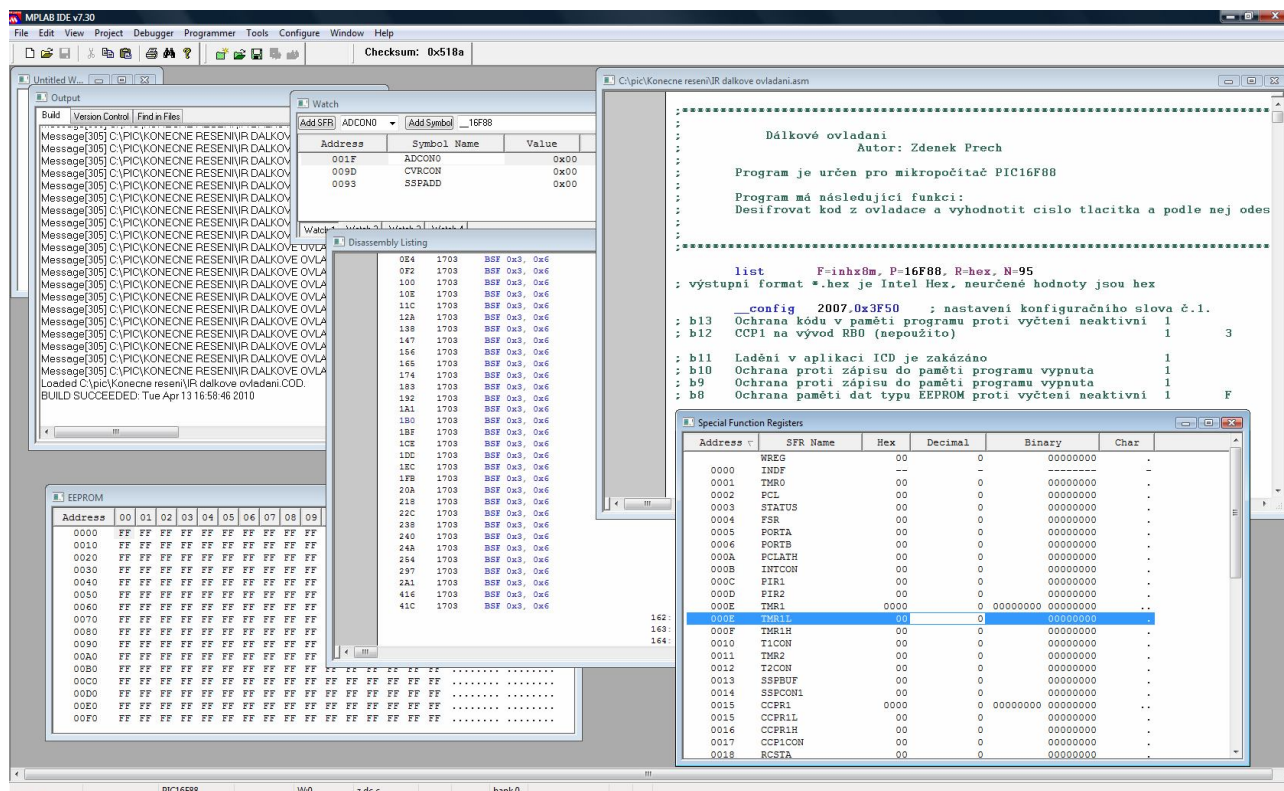
1.1. Popis vývojového prostředí MPLab

MPLab je vývojové prostředí pro MCU Microchip. Programy lze zde psát jak v klasickém ASSEMBLERU, tak neustále se rozšiřujícím jazyku C. Toto prostředí obsahuje programový editor pro vlastní psaní, simulátor pro odzkoušení programu v teoretické oblasti, a z ostatních funkcí například ICD, tj. In Circuit Debugger, kde se využívá vývojových desek Microchip.

Pro vlastní programování si vystačíme s editorem a simulátorem. Ostatní vývojové desky se dají koupit, ale není nezbytně nutné jich využívat.

Instalace

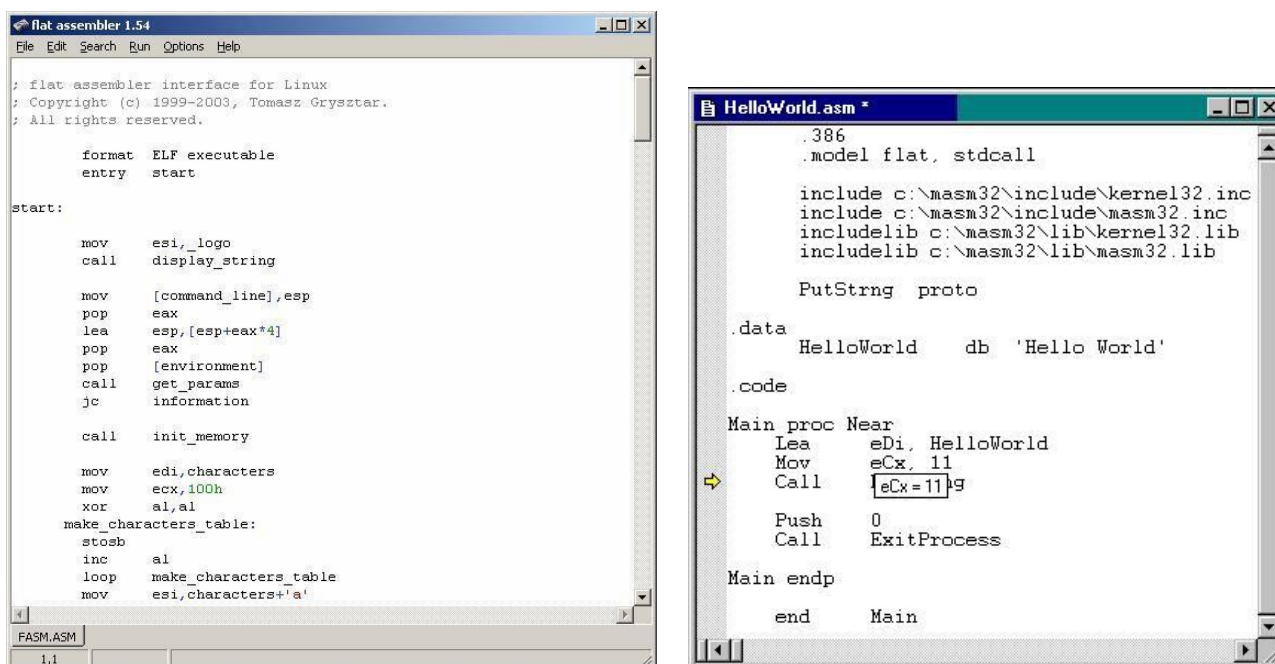
Vlastní instalace je velmi jednoduchá, při instalaci se instalátor pouze zeptá, jestli si přejete implementovat PICC, kompilátor pro jazyk C. Instalační soubor je na stránkách Microchip.

1.2. Programovací jazyk assembler

Assembler, jinak jazyk symbolických adres (zkratka JSA, anglicky assembly language) nebo také jazyk symbolických instrukcí je v informatice nízkourovňový programovací jazyk, který je tvořen symbolickou reprezentací jednotlivých strojových instrukcí a konstant potřebných pro vytvoření strojového kódu programu pro daný procesor. Symbolickou reprezentaci tvoří zpravidla výrobce procesoru a je založena na mnemotechnických zkratkách, které vyjadřují, co daná strojová instrukce dělá, označují symbolicky registr, slovní zkratku podmínky a podobně. JSA je proto závislý na konkrétním procesoru a zapsaný program je obtížně přenositelný na jinou platformu (na rozdíl od vysokoúrovňových programovacích jazyků).

Pro překlad JSA do strojového kódu se používá program, který nazýváme assembler (překladač). Oba názvy jsou často nesprávně zaměňovány.

Terminologie

Anglické slovo assembler znamená sestavovatel a označuje pouze překladač, tj. program, který sestavuje strojový kód. Programovací jazyk zpracováváný takovým překladačem se označuje JSA v angličtině se jmenuje assembly language.

V praxi se ovšem velmi často (a zcela nesprávně) pro označení JSA používá termín assembler.

Charakteristika

JSA je programovací jazyk nejnižší úrovně a je závislý na strojovém kódu procesoru. Každá rodina procesorů má svůj vlastní odlišný JSA, protože ve strojových instrukcích různých rodin procesorů a možnosti rozdělování a adresování paměti bývají zásadní rozdíly. Každá firma vyrábějící procesory si definuje vlastní pravidla pro JSA svých procesorů, z kterých mohou (ale také nemusí) vycházet nezávislí autoři a firmy.

Společným rysem drtivé většiny JSA je, že kódovou jednotkou je zde jeden řádek.

Program v JSA se skládá z:

překladových direktiv

- tyto direktivy ovlivňují způsob překladu (například pro jakou verzi procesoru se překládá, zda se ignorují velká a malá písmena, zda se generuje výpis a s jakým stránkováním, atp.). Rovněž označují začátek a konec kódových sekcí.

strojových instrukcí

-symbolicky zapsané strojové instrukce jsou při překladu nahrazeny odpovídajícím strojovým kódem

definic obsahu paměti

-můžeme inicializovat obsah paměti, nebo vyhradit v paměti místo pro proměnné

návěstí

-návěstí umožňují pojmenovat místa v paměti počítače. Návěstí umístěné před instrukcí se používá jako pro definici bodu v programu, na který můžeme skočit, návěstí umístěné před definicí obsahu paměti se používá při odkazování na tuto paměť

maker

-makra slouží pro nahrazení často používaných sekvencí instrukcí, umožňují zpřehlednit a zjednodušit kód vytvořením pseudoinstrukcí a formalizací často používaných konstrukcí

podmínkových bloků

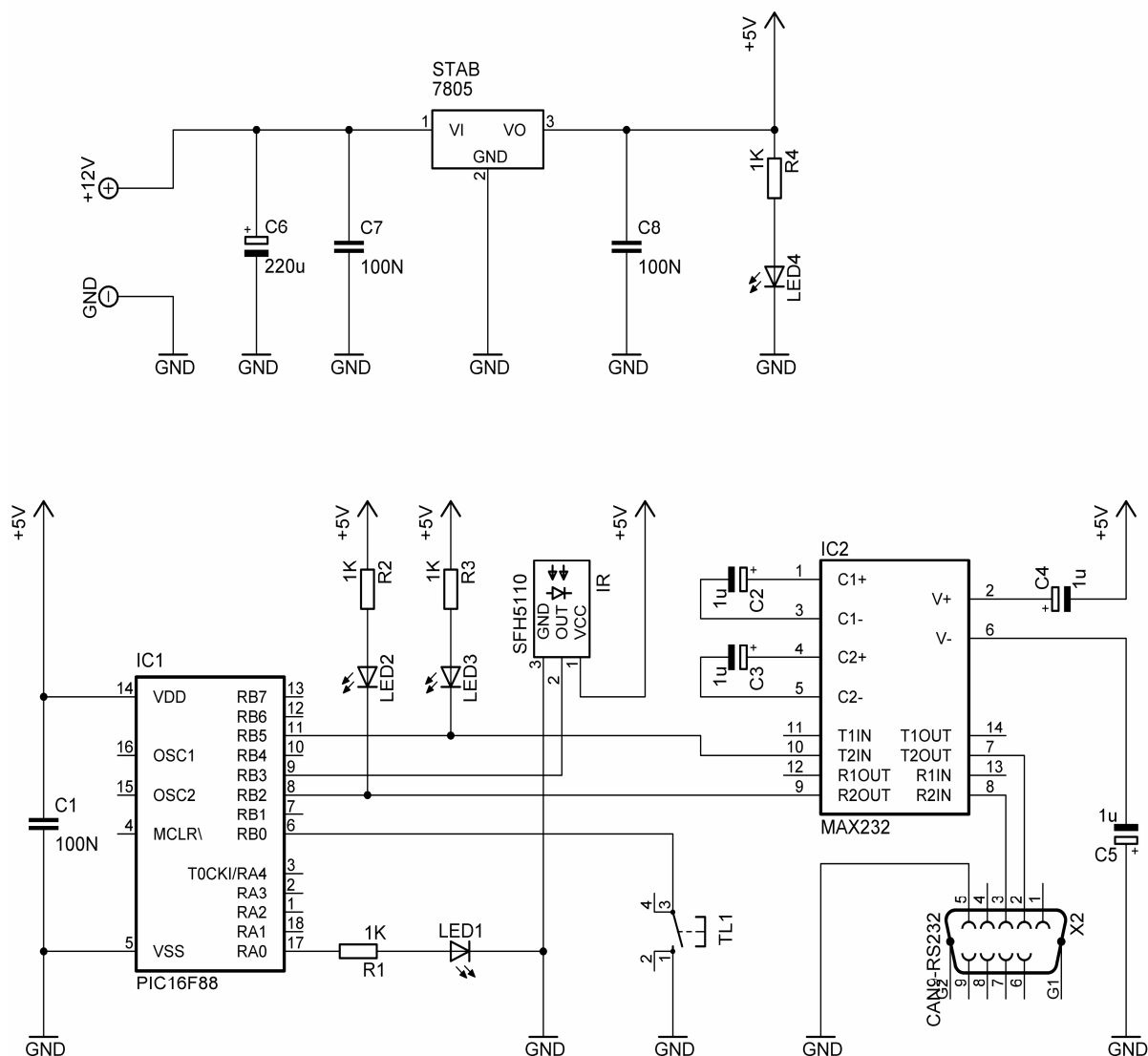
-podmínkové bloky dovolují generovat odlišný kód v závislosti na nastavení překladových symbolů, což může být užitečné například při ladění, nebo u kódu určeného pro více platforem

definic překladových symbolů

-překladové symboly pomáhají při vytváření dobře strukturovaného kódu programu

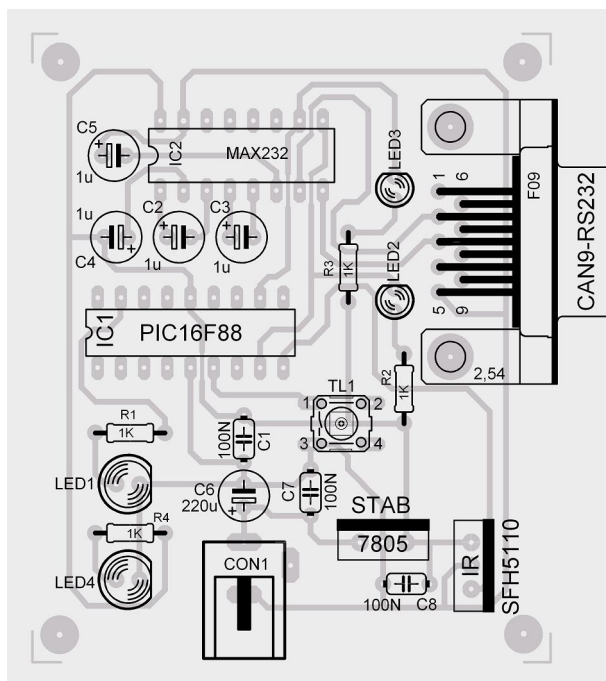
2/ Analýza informačních zdrojů

2.1. Popis HW řešení přijímače dálkového ovládání Davida Černého

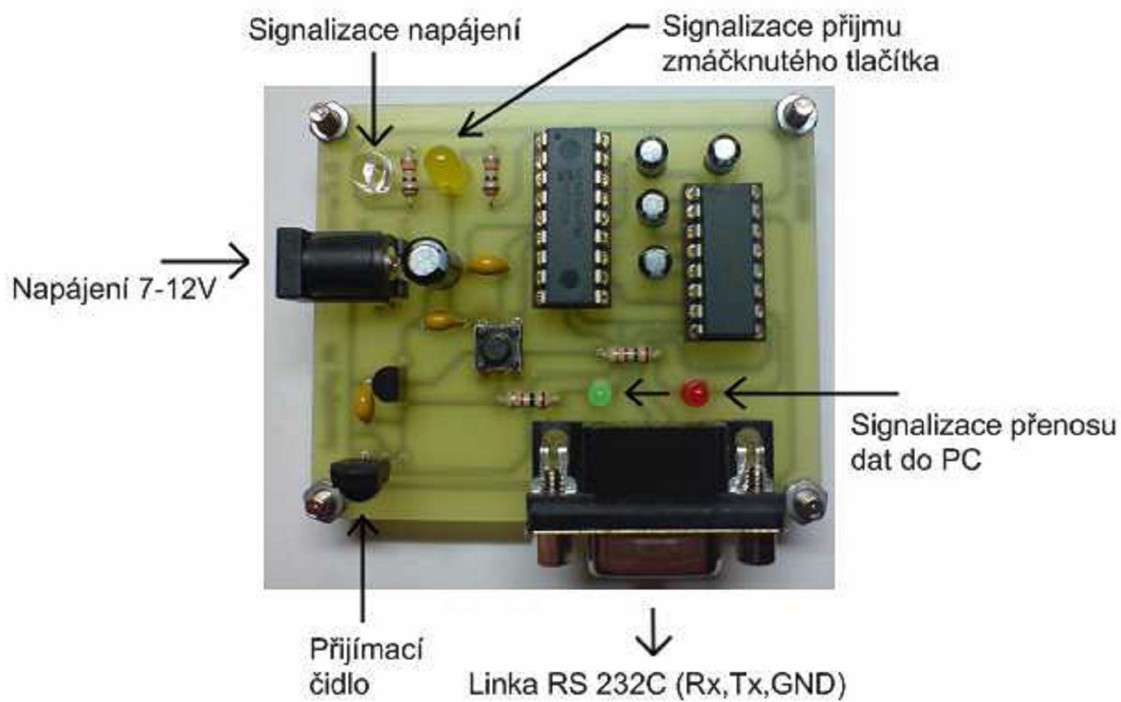

První částí je stabilizované napájení s napětím 5V. Jako vyhodnocovací jednotka je použit jednočipový mikropočítač PIC v němž je aktivován modul USART pro komunikaci s PC prostřednictvím linky RS232C. Pro převod úrovní je použit MAX232. Jako snímač IR signálu z ovladače je použito čidlo SFH5110. Pro signalizaci jsou použity LED diody různých barev. Modrá LED signalizuje napájení, žlutá LED přijatý signál z ovladače, červená LED signalizuje vyslané data po lince RS232C do PC.

Osazovací výkres

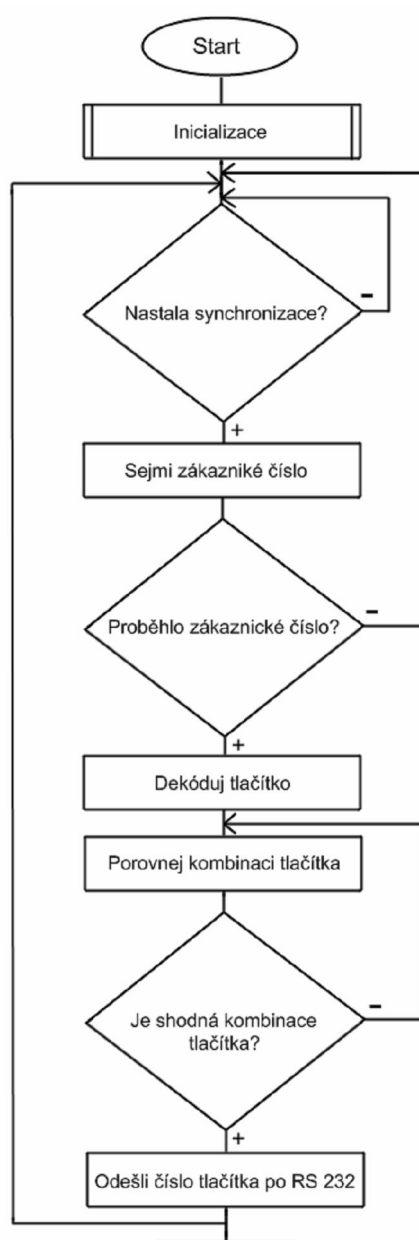
Fotografie finálního výrobku s popisem

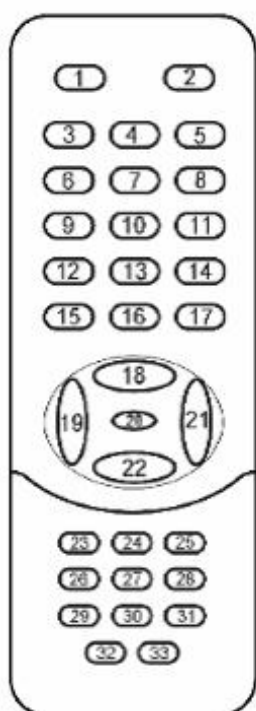
2.2. Popis oživovacího SW Davida Černého

David Černý se ve svém projektu zabývá základním oživením přijímače dálkového ovládání. Jeho SW dokáže zjistit, zda-li nastala synchronizace s dálkovým ovládáním. Dále pak sejme zákaznické číslo, které je přiděleno výrobcem a přijímač pozná jestli se opravdu jedná o dálkový ovladač k němu přidělený. Jako poslední krok proběhne číselná identifikace stisknutého tlačítka, která je následně odeslána po sériové lince.

Část tohoto programu byla využita v mém řešení daného problému. Zejména část se synchronizací a zákaznickým číslem.

2.3. Univerzální dálkový IR ovladač IR33K1

Technické údaje – vysílač IR33K1:

Napájení: 3V / 2 x mikrotužka AAA

Provozní napětí: 2,2V až 3,6V

Klidový odběr proudu: 20uA

Odběr proudu při vysílání: 40mA

Nosná frekvence: 38kHz

Rozměry: 144 x 47 x 20mm

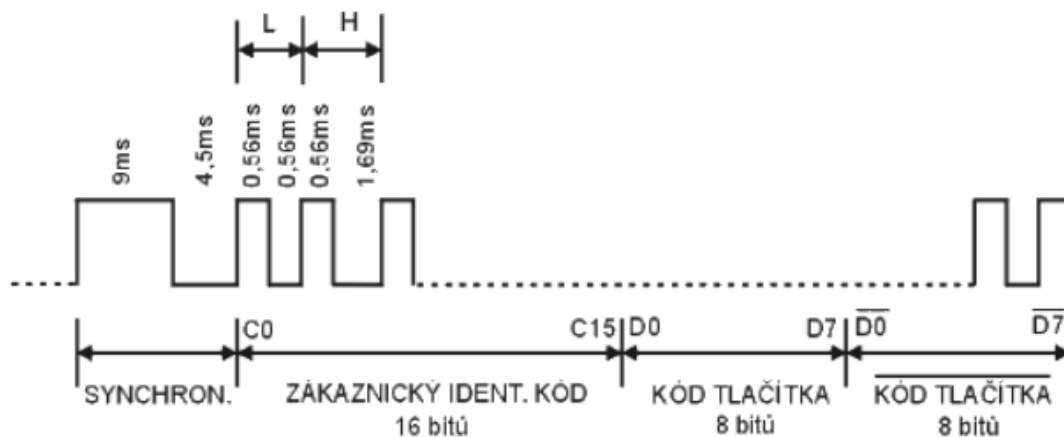
Životnost tlačítek: 100 000 stisků

Pracovní teplota: -10°C až +40°C

Druh kódu: NEC 32 datových bitů

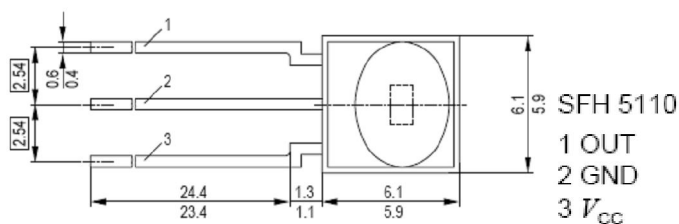
Počet tlačítek: 33

Tento vysílač odesílá kód typu NEC, který má 32 datových bitů. Tento kód je rozdělen na několik částí, jedna z nich je samotná synchronizace. Poté následuje identifikační kód, který má 16 bitů a určuje, zda se jedná o správný signál z daného vysílače. Jako poslední přijde kód tlačítka s osmi bity, který se pro kontrolu jednou zopakuje a neguje.

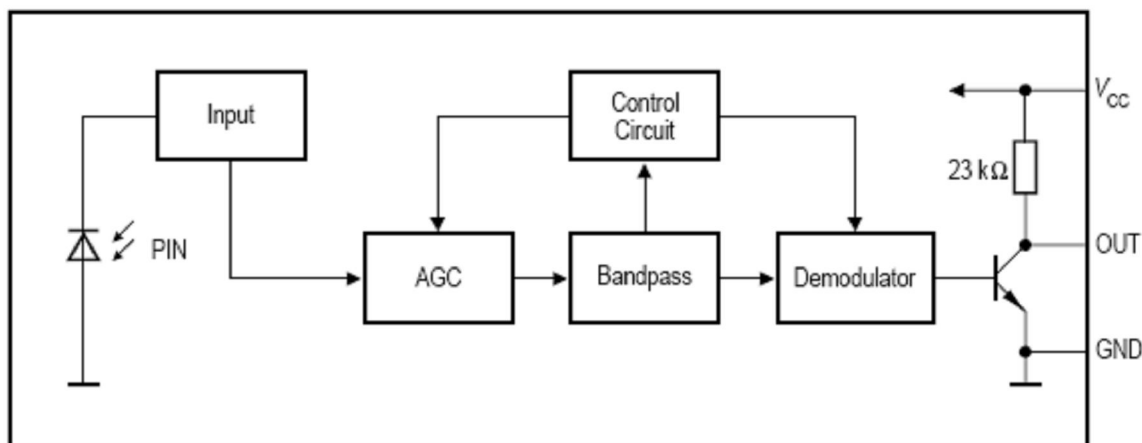

2.4. IR čidlo SFH 5110

Infračervený signál, namodulovaný na nosné frekvenci 38kHz, je zachycen a demodulován infra přijímačem. Pro detekci IR signálu jsem použil čidlo SFH 5110. Toto čidlo je schopno převádět přijatý signál na logickou úroveň.

Blokové schéma IR čidla:

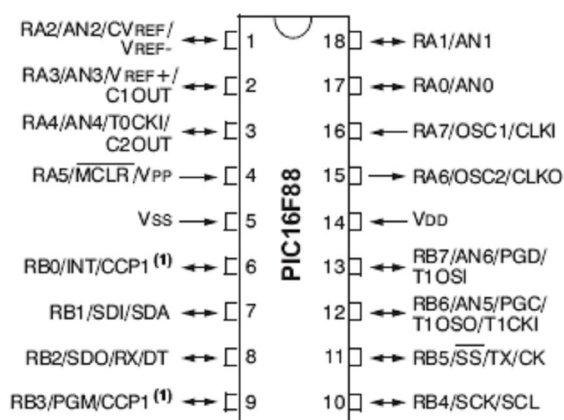
Pro demodulaci signálu je použit jednočipový mikropočítač PIC16F88. Pro tento mikropočítač jsem vytvořil a odladil funkční program pro rozeznání a dekódování přijatého signálu z vysílače.

Komunikace s PC proběhne pomocí sériové linky RS232C. Pro tuto linku je potřeba použít převodník úrovní MAX232. Jedná se o převodník TTL na RS232. Obsahuje dvě dvojice oddělovačů konvertujících napěťové úrovně. Napětí pro RS 232 se získává pomocí nábojové pumpy výstupní napětí proto značně závisí na kvalitě použitých kondenzátorů, která u elektrolytických kondenzátorů časem značně klesá.

Propojení pomocí linky RS232C jsou použity tři vodiče (Rx,Tx,GND). Přenosová rychlost je 9600Bd.

2.5. PIC 16F88

Jednočipový mikropočítač PIC:

Mikropočítač	Paměť programu		Paměť dat		Vstupně výstupních vývodů (I/O)	Vstupů AD převod níku	Modulů CCP (PWM)	AUSART	Komparátorů	SSP	Čítače 8/16 bitů
	Bajtů	Instrukcí	RWM (bajtů)	EEPROM (bajtů)							
PIC16F88	7168	4096	368	256	16	1	1	ANO	2	ANO	2/1

Použitý modul USART/SCI:

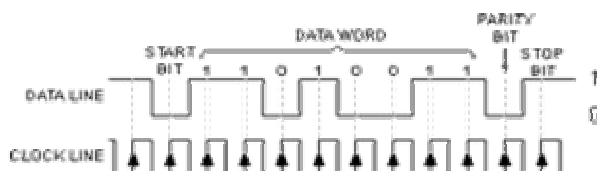
Adresovatelný univerzální synchronní asynchronní přijímač vysílač AUSART je jedním ze dvou sériových komunikačních portů mikropočítače. AUSART bývá rovněž někdy označován zkratkou SCI (sériový komunikační interface). AUSART může být konfigurován jako plně obousměrný (duplexní) asynchronní komunikační port připojitelný například k portu COM osobního počítače. Druhá možnost konfigurace modulu AUSART je poloduplexní synchronní port pro připojení k periferním zařízením jako jsou externí AD převodníky, paměti nebo další integrované obvody.

Modul AUSART může být konfigurován v následujících režimech:

- Asynchronní (plně duplexní)
- Synchronní – Master (poloduplexní)
- Synchronní – Slave (poloduplexní)

2.6. Linka RS232

RS232 Používá asynchronní přenos informací. Každý přenesený byte konstantní rychlostí je proto třeba synchronizovat. K synchronizaci se používá sestupná hrana tzv. Start bitu. Za ní již následují posílaná data.

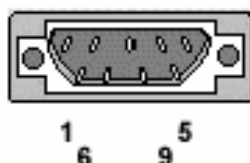

Synchronní přenos informací znamená, že na nějakém vodiči nebo vodičích se nastaví určitá úroveň, která přenáší informaci a validita informace se potvrdí impulzem, nebo změnou úrovně synchronizačního signálu. Synchronizačním signálem se tedy informace kvantují.

Asynchronní přenos dat probíhá v určitých sekvencích. Data jsou přenášena přesně danou rychlostí a uvozena startovací sekvencí, na kterou se synchronizují všechna přijímací zařízení. Všechny strany obsahují vlastní přesný oscilátor, díky kterému odečítají data v přesně definovaných intervalech. Po ukončení sekvence je další příjem opět synchronizován startovní sekvencí.

Popis vývodů COM:

CANNON 9 - SAMEC

PIN	NÁZEV	SMĚR	POPIS
1	CD	<--	<u>Carrier Detect</u>
2	RXD	<--	<u>Receive Data</u>
3	TXD	-->	<u>Transmit Data</u>
4	DTR	-->	<u>Data Terminal Ready</u>
5	GND	---	<u>System Ground</u>
6	DSR	<--	<u>Data Set Ready</u>
7	RTS	-->	<u>Request to Send</u>
8	CTS	<--	<u>Clear to Send</u>
9	RI	<--	<u>Ring Indicator</u>

3/ Teoretický rozbor

3.1. Přehled komerčně používaných řešení

a) MK161 - PŘIJÍMAČ DÁLKOVÉHO OVLÁDÁNÍ IR

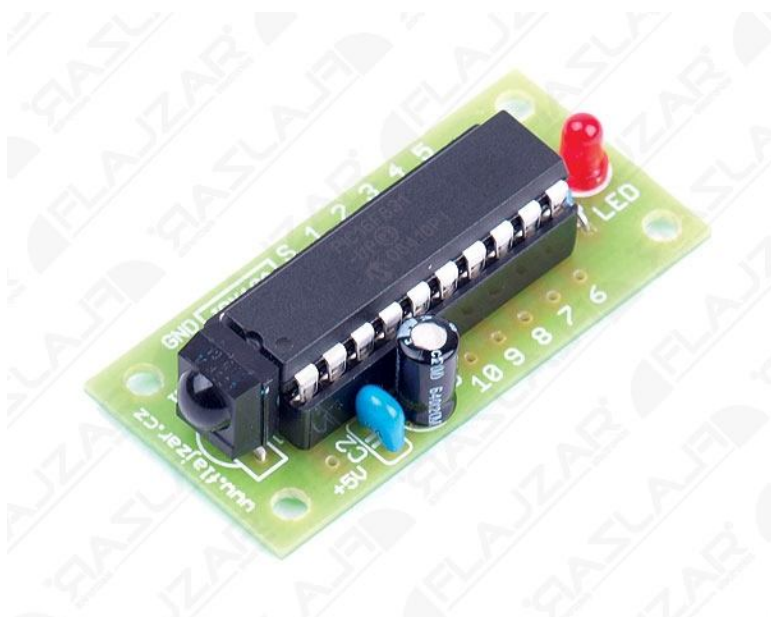
Cena s DPH: 373 Kč

2-kanálový přijímač IR dálkového ovládání (kompatibilní s MK162, K6710, K8051, K8049) s reléovým výstupem 24V/1A.

Napájení 12VDC 75mA. Rozměry 45 x 50 x 15mm.

+	-
2.kanálový přijímač	Pouze reléový výstup
	Chybí komunikace pomocí RS232C
	Bez možnosti konfigurace

b) IR mini přijímač IRX 10

Cena s DPH: 402 Kč

Malý univerzální modul přijímače IR signálu z IR vysílačů, zejména IRM10. Spolupracuje však i s typem č.1467, IR33K1, IR18K2 atd.

Dálkový ovladač IRM10 je nabízen bez potisku a můžete jej tedy maximálně přizpůsobit vašemu použití.

Napájení přijímače 5V, klidový odběr jen 2,3mA.

Rozměry 40 x 19 x výška 12mm.

10 přímých logických výstupů, společný výstup S, signalizace LED.

Při použití s dalšími alternativními vysílači je možné využít 12 výstupů, nebo BCD výstup.

Dodáváno ve formě stavebnice nebo sestaveného a oživeného modulu.

+	-
Malé rozměry	Chybí komunikace pomocí RS232C
10 přímých logických výstupů	Konfigurace pomocí propojek
BCD výstup	

c) Univerzální stavebnicový IR přijímač firmy Flajzar

Cena s DPH: 353 Kč

Stavebnice přijímače infračerveného záření, který je možné ovládat libovolným infra ovládáním, např. od televize, videa, věže apod. Základem je integrovaný infra přijímací modul a dekodovací procesor PIC. Na výstupu relé se zatížením až 230V / 2A.

Rozměry desky 70 x 55mm.

Propojkou lze nastavit dva pracovní režimy:

- 1) při neosazené propojce J1 relé drží jen po dobu držení tlačítka
- 2) při osazení propojky J1 relé střídavě zapíná a vypíná. Tedy prvním stiskem na ovladači sepne, druhým rozepne.

+	-
Nízká cena	Chybí komunikace pomocí RS232C
Komunikace s libovolným IR ovládáním	Konfigurace pomocí propojek
Již naprogramovaná PIC	

3.2. Požadované funkce SW

- 1) Základní funkcí SW je detekce kódu vysílaného IR dálkovým ovladačem a zjištění čísla stisknutého tlačítka. Podle tohoto čísla SW vybere z paměti EEPROM PIC povel o délce 2-8 bajtů. Délku tohoto povelu SW samostatně zjišťuje podle tzv. systémového bajtu. Celkový počet povelů je 31. Použitá tlačítka jsou 2-32. Tlačítko s číslem 1 zůstává volné, pro možnost dalšího využití např. spuštění urč. režimu přijímače dálkového ovládání.
- 2) Obsluha sériové linky na straně příjmu. SW umožňuje měnit obsah paměti EEPROM, tedy reakci na stisknuté tlačítko na ovladači, podle pokynů zaslaných po sériové lince z nadřízeného systému. V tomto režimu by měl přijímač mít nastavenou svou adresu a realizuje dohodnutý protokol. Může být tedy poté zařazen jako prvek robotické sítě, používané pro stavebnicové řešení robotů.

3.3. Možnosti realizace funkcí SW

Je známe že každý problém se dá řešit mnoha způsoby, a proto je každý SW jedinečný. Zde je další možnost realizace funkcí SW, která se v jazyce assembler používá velmi často. Lze například využít pro detekci stisknutí tlačítka.

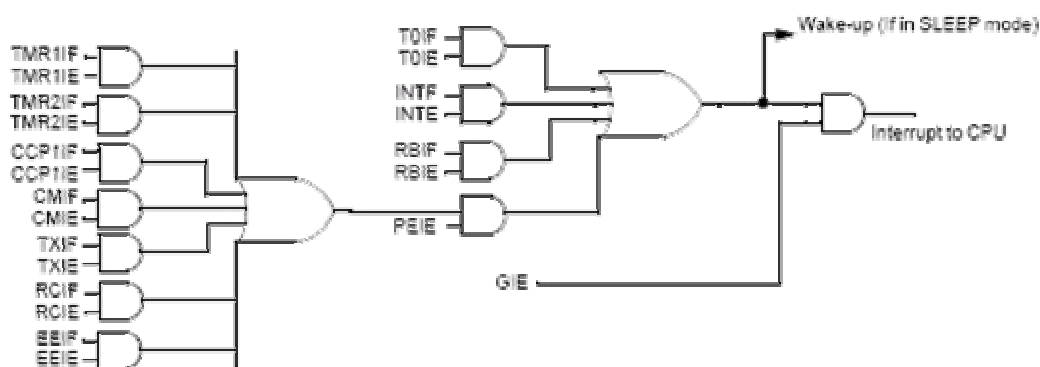
Přerušení

Přerušení je funkce, která po předem nastavené akci přeruší aktuální činnost procesoru a vykoná danou práci. Poté se procesor vrátí zpět a pokračuje kde skončil. Jinými slovy, procesor dokončí právě rozdělanou instrukci a skočí na 4 řádek programu! Zde se nachází rutina, která do pomocných registrů uloží pracovní registr W a další tři důležité registry - STATUS, PCLATH a FSR a skočí na podprogram obsluhy přerušení. Zde se obvykle zjistí jaký typ přerušení proběhl (pokud nepoužíváte jen jedno) a provede se příslušná akce. Při návratu z přerušení se opět obnoví uložené registry a příkazem RETFIE se procesor vrátí přesně do místa kde byl před přerušením a pokračuje zde dál.

Zdrojů přerušení je samozřejmě víc. Zapnou se jen ty, co jsou zrovna potřeba. Takže přerušení lze provést od:

- změny na pinu RB0/INT
- změny na pinech RB4 - RB7
- přetečení TMR0
- TMR1
- TMR2
- změny stavu komparátoru
- USART
- CCP

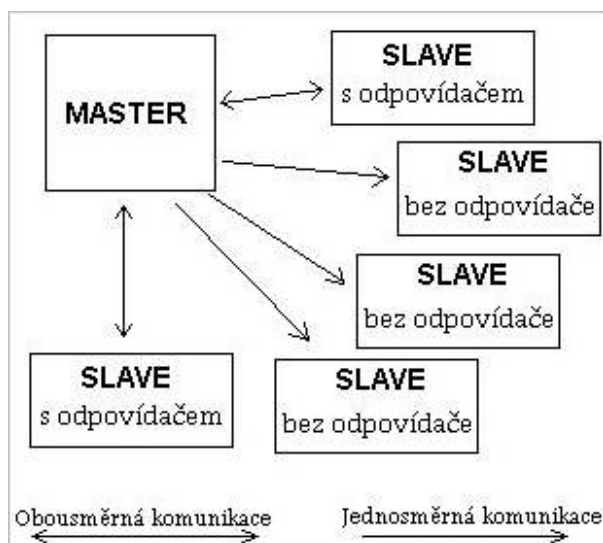
A vlastní systém přerušení vypadá takto:

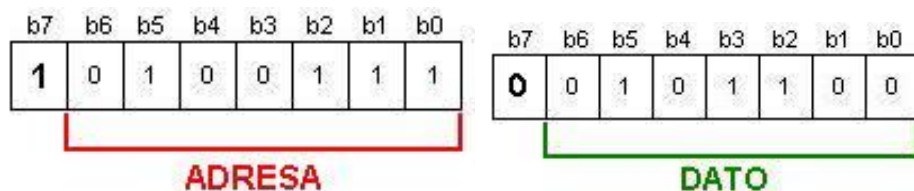
A k čemu je to dobré? Nemusíte neustále hlídat stav těchto zdrojů přerušení. Například máte na pinech RB4 až RB7 tlačítka, nemusíte se tedy neustále dotazovat na jejich stav. Jednoduše nastavíte příslušné přerušení a vše proběhne automaticky. Přerušení od přetečení některého z časovačů se používá na tvorbu přesných časů, atd.

3.4. Protokol pro stavebnicová řešení robotů

Architektura sítě je založena na spojení master – slave. To znamená, že master, jako řídicí zařízení, ovládá ostatní zařízení typu slave, která jsou mu podřízena. Standardně je v síti jedno zařízení typu master a určitý počet zařízení typu slave, který závisí na technických možnostech sítě. Typickým zařízením master je PC, slave může reprezentovat například sedmi-segmentový displej.

Uživatelský povel sestává z 2-8 bajtů. První bajt je vždy adresový, jeho nejvyšší bit b7 je „1“ bit b6 je „0“. Druhý bajt je systémový a určuje délku povelu v rozsahu 2-8 bajtů. Případné další bajty jsou vždy datové. Adresový a datový bajt odlišuje nejvyšší bit, jak znázorňuje následující obrázek.

Povel: Adresový bajt + Systémový bajt + Datový bajt (0-6)

1. bajt – adresový:	1 Taa Sasa	T=1	systémový povel (na systémovou adresu)
		T=0	uživatelský povel (na uživatelskou adresu)
	aaaaaa		adresa prvku v rozsahu 0-63 dec
2. bajt – systémový:	0 ppp Gbbb	bbb	počet bajtů povelu kromě adresového (1-7)
		G=1	programovací režim
		G=0	uživatelský režim
	ppp		rezerva
3. – 8. bajt – datový:	0 ddd dddd	ddddddd	přenášená data

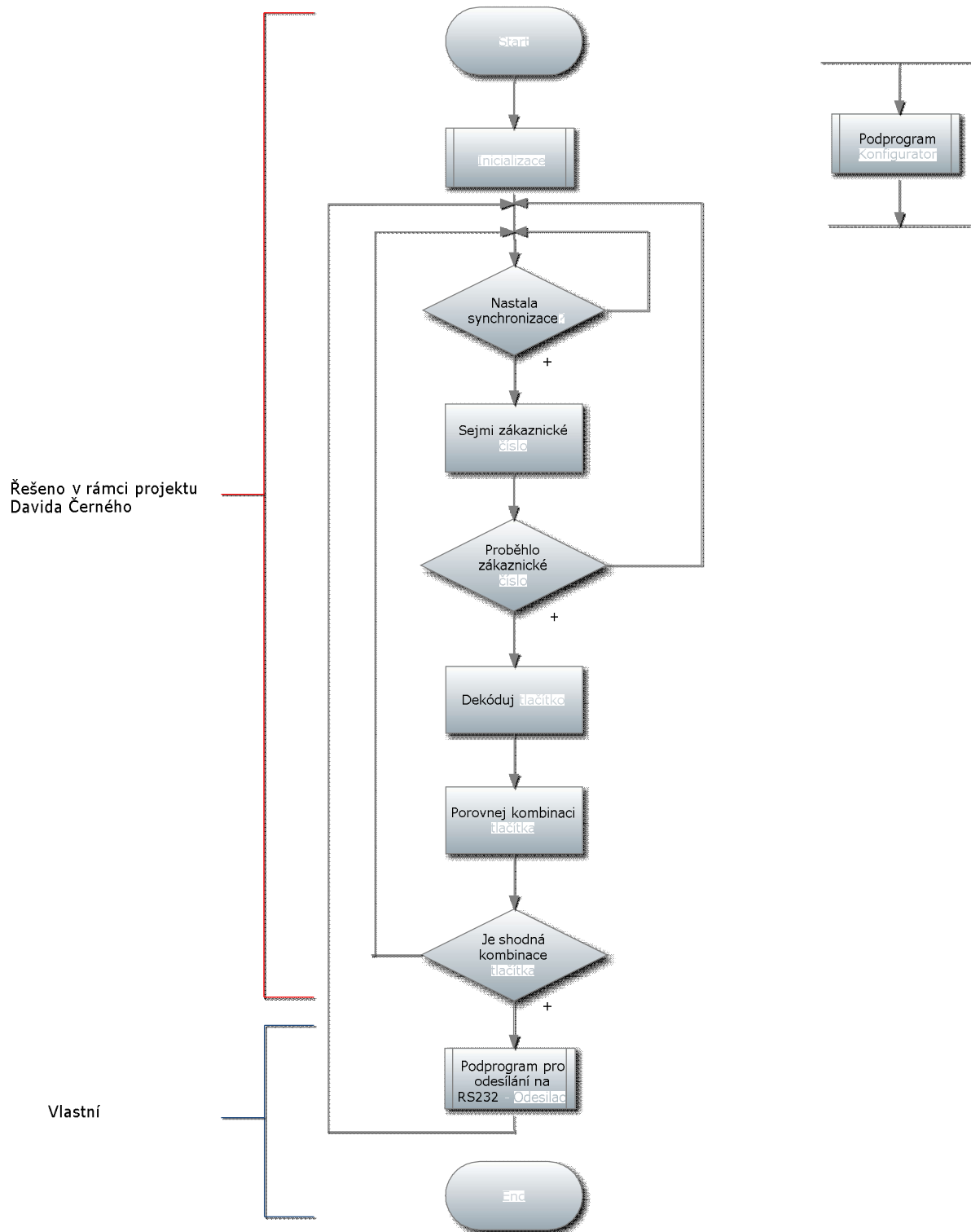
Přehled uživatelských povelů všech možných délek:

10aa aaaa	0 ppp 0001
10aa aaaa	0 ppp 0010 0 ddd dddd
10aa aaaa	0 ppp 0011 0 ddd dddd 0 ddd dddd
10aa aaaa	0 ppp 0100 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd
10aa aaaa	0 ppp 0101 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd
10aa aaaa	0 ppp 0110 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd
10aa aaaa	0 ppp 0111 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd 0 ddd dddd

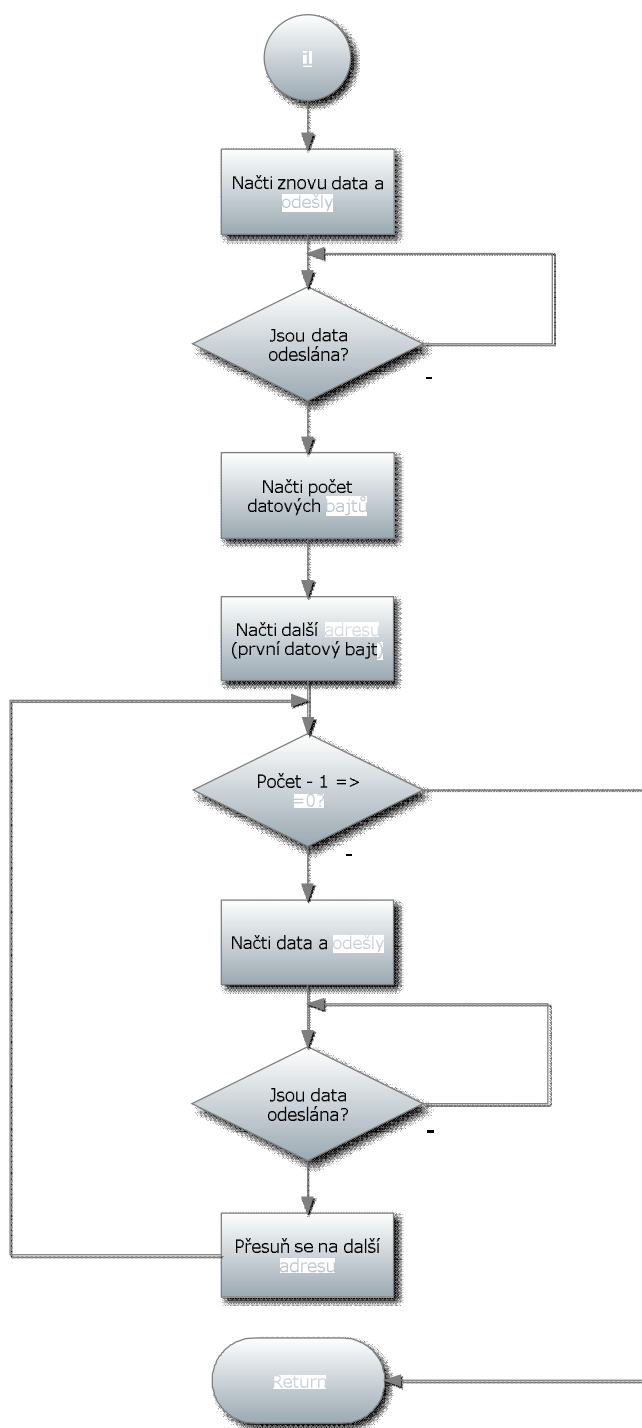
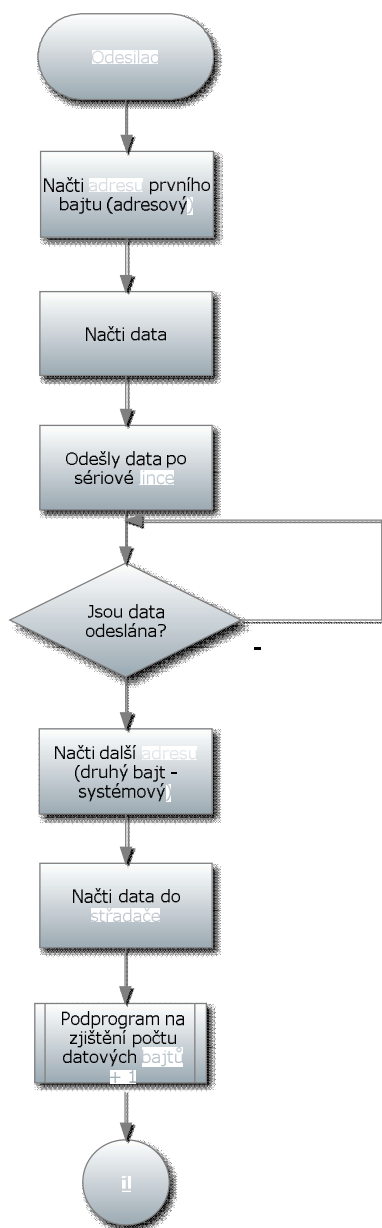
4/ Popisná část

4.1. Vývojové diagramy SW

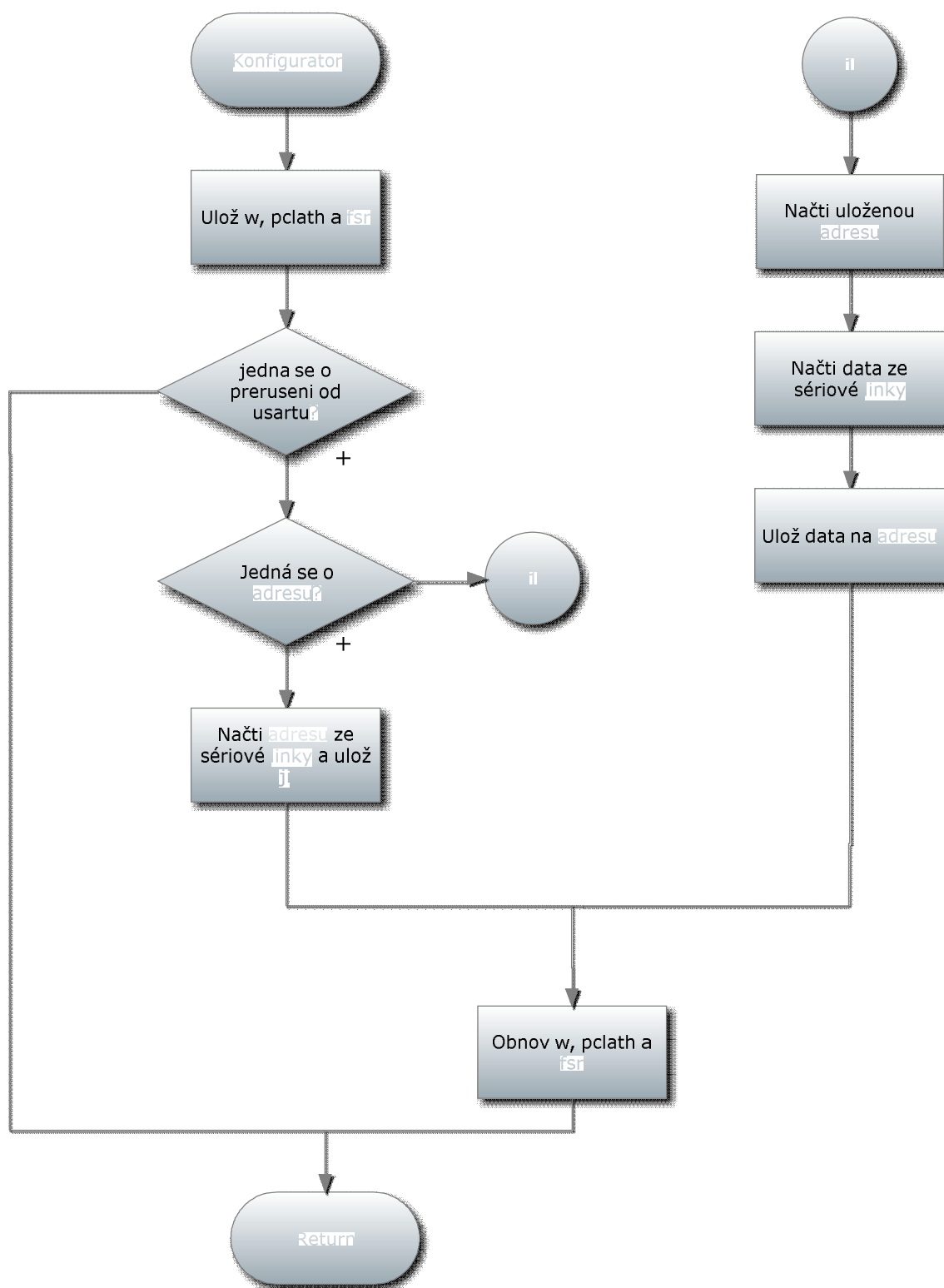
a) Vývojový diagram hlavní programové smyčky

b) Vývojový diagram podprogramu pro čtení a odesílání dat z paměti EEPROM - Odesilac

c) Vývojový diagram podprogramu pro ukládání dat do paměti EEPROM přes sériovou linku RS232 – Konfigurator

4.2. Seznam proměnných

Proměnná	Adresa v paměti RWM	Význam
pomm	0x20	proměnná pro ošetření protokolu
W_save	0x21	záloha w při přerušení
Sta_sav	0x22	záloha status při přerušení
PCL_sav	0x23	záloha pcl při přerušení
FSR_sav	0x24	záloha fsr při přerušení
auloz	0x25	proměnná určující přijaté dato či adresu
avyloz	0x26	proměnná pro zapsání dat do EEPROM
pom	0x70	vlastní proměnná
pom2	0x71	vlastní proměnná
pocms	0x72	vlastní proměnná
zak1	0x73	vlastní proměnná
zak2	0x74	vlastní proměnná
zak3	0x75	vlastní proměnná
zak4	0x76	vlastní proměnná
zak5	0x7A	vlastní proměnná
zak6	0x7B	vlastní proměnná
kam	0x77	vlastní proměnná
pocreg	0x78	vlastní proměnná
konec	0x79	vlastní proměnná
kolo	0x7F	proměnná pro zjištění délky odesílaného povelu

Proměnná	Rozsah hodnot	lokální/globální	Projekt David Černý/Zdeněk Přech
pomm	0-255	lokální	Zdeněk Přech
W_save	0-255	lokální	Zdeněk Přech
Sta_sav	0-255	lokální	Zdeněk Přech
PCL_sav	0-31	lokální	Zdeněk Přech
FSR_sav	0-255	lokální	Zdeněk Přech
auloz	1-2	lokální	Zdeněk Přech
avyloz	0-255	lokální	Zdeněk Přech
pom	0-33	globální	David Černý
pom2	0-231	globální	David Černý
pocms	0-81	globální	David Černý
zak1	0-15	globální	David Černý
zak2	0-15	globální	David Černý
zak3	0-15	globální	David Černý
zak4	0-15	globální	David Černý
zak5	0-15	globální	David Černý
zak6	0-15	globální	David Černý
kam	0-4	globální	David Černý
pocreg	0-9	globální	David Černý
konec	0-2	globální	David Černý
kolo	0-7	globální	Zdeněk Přech

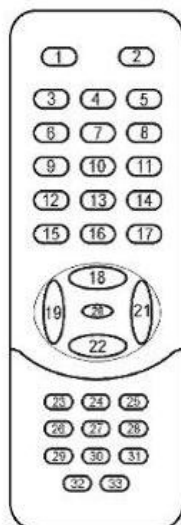
4.3. Mapa paměti EEPROM

Číslo tlačítka		Adresa v paměti
2	Adresový bajt	00h
	Systémový bajt	01h
	6x Datový bajt	02h
		07h
3	Adresový bajt	08h
	Systémový bajt	09h
	6x Datový bajt	0Ah
		0Fh
4	Adresový bajt	10h
	Systémový bajt	11h
	6x Datový bajt	12h
		17h
5	Adresový bajt	18h
	Systémový bajt	19h
	6x Datový bajt	1Ah
		1Fh
6	Adresový bajt	20h
	Systémový bajt	21h
	6x Datový bajt	22h
		27h
7	Adresový bajt	28h
	Systémový bajt	29h
	6x Datový bajt	2Ah
		2Fh
8	Adresový bajt	30h
	Systémový bajt	31h
	6x Datový bajt	32h
		37h
9	Adresový bajt	38h
	Systémový bajt	39h
	6x Datový bajt	3Ah
		3Fh

Číslo tlačítka		Adresa v paměti
10	Adresový bajt	40h
	Systémový bajt	41h
	6x Datový bajt	42h
		47h
11	Adresový bajt	48h
	Systémový bajt	49h
	6x Datový bajt	4Ah
		4Fh
12	Adresový bajt	50h
	Systémový bajt	51h
	6x Datový bajt	52h
		57h
13	Adresový bajt	58h
	Systémový bajt	59h
	6x Datový bajt	5Ah
		5Fh
14	Adresový bajt	60h
	Systémový bajt	61h
	6x Datový bajt	62h
		67h
15	Adresový bajt	68h
	Systémový bajt	69h
	6x Datový bajt	6Ah
		6Fh
16	Adresový bajt	70h
	Systémový bajt	71h
	6x Datový bajt	72h
		77h
17	Adresový bajt	78h
	Systémový bajt	79h
	6x Datový bajt	7Ah
		7Fh

Číslo tlačítka		Adresa v paměti	Číslo tlačítka		Adresa v paměti
18	Adresový bajt	80h	26	Adresový bajt	C0h
	Systémový bajt	81h		Systémový bajt	C1h
	6x Datový bajt	82h		6x Datový bajt	C2h
		87h			C7h
19	Adresový bajt	88h	27	Adresový bajt	C8h
	Systémový bajt	89h		Systémový bajt	C9h
	6x Datový bajt	8Ah		6x Datový bajt	CAh
		8Fh			CFh
20	Adresový bajt	90h	28	Adresový bajt	D0h
	Systémový bajt	91h		Systémový bajt	D1h
	6x Datový bajt	92h		6x Datový bajt	D2h
		97h			D7h
21	Adresový bajt	98h	29	Adresový bajt	D8h
	Systémový bajt	99h		Systémový bajt	D9h
	6x Datový bajt	9Ah		6x Datový bajt	DAh
		9Fh			DFh
22	Adresový bajt	A0h	30	Adresový bajt	E0h
	Systémový bajt	A1h		Systémový bajt	E1h
	6x Datový bajt	A2h		6x Datový bajt	E2h
		A7h			E7h
23	Adresový bajt	A8h	31	Adresový bajt	E8h
	Systémový bajt	A9h		Systémový bajt	E9h
	6x Datový bajt	AAh		6x Datový bajt	EAh
		AFh			EFh
24	Adresový bajt	B0h	32	Adresový bajt	F0h
	Systémový bajt	B1h		Systémový bajt	F1h
	6x Datový bajt	B2h		6x Datový bajt	F2h
		B7h			F7h
25	Adresový bajt	B8h		8 bajtů volné paměti	F8h
	Systémový bajt	B9h			
	6x Datový bajt	BAh			
		BFh			FFh

4.4. Realizované povely

Jednotlivé povely v paměti EEPROM přiřazené urč. tlačítku.

EEPROM										
2	000	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	3
4	010	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	5
6	020	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	7
8	030	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	9
10	040	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	11
12	050	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	13
14	060	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	15
16	070	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	17
18	080	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	19
20	090	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	21
22	0A0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	23
24	0B0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	25
26	0C0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	27
28	0D0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	29
30	0E0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	31
32	0F0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	posledních 8b volných

4.5. Zdrojový kód hlavní programové smyčky

```

                                org          0

                                goto         kam24
;-----
                                org          4          ;preruseni
                                bcf          intcon,7    ;zakazani preruseni GIE
                                bsf          porta,0
                                call         zp14        ;rozsviceni LED 1
                                call         prijem
                                retfie
;-----

kam24    call         init          ;podprogram (RA0-vystup,PULL)
          call         det9         ;synchronizace
          bsf          porta,0      ;pri spravne kombinaci rozsvit LED
t34      call         start         ;dekodování siugnálu
          call         zakaznicke   ;kontrola zakaznickeho cisla (3444h)
          call         kody         ;porovnávání a vyhodnocení tlacitek
          goto        kam24

```


4.6. Zdrojové kódy klíčových podprogramů

a) Podprogram pro čtení a odesílání dat z paměti EEPROM

```

;odeslani prvnioho bajtu

cti      bank3
        bsf      eecon1,0    ;povoleni cteni
        bank2
        movf     eedata,w    ;nacteni dat do stradace
        bank0
        movwf    pomm        ;ulozit data do osetrujiciho registru
        bsf      pomm,7      ;osetreni dat podle protokolu
        bcf      pomm,6      ;osetreni dat podle protokolu
        movf     pomm,w      ;nacteni osetrenych dat
        movwf    txreg       ;vyslani dat na seriovou linku
cekej    btfs    txif         ;jsou data odeslana, pokud ne cekej
        goto     cekej
        bank2
        incf     eeadr,f      ;jdi na dalsi adresu
        call     cti2
        return

```

;------

```

;odeslani druheho bajtu

cti2     bank3
        bsf      eecon1,0    ;povoleni cteni
        bank2
        movf     eedata,w    ;nacteni dat do stradace
        bank0
        movwf    pomm        ;ulozit data do osetrujiciho registru
        call     pocet1
        bank3
        bsf      eecon1,0    ;povoleni cteni
        bank2
        movf     eedata,w    ;nacteni dat do stradace
        bank0
        movwf    pomm        ;ulozit data do osetrujiciho registru
        bcf      pomm,7      ;osetreni dat podle protokolu
        movf     pomm,w      ;nacteni osetrenych dat
        movwf    txreg       ;vyslani dat na seriovou linku
        call     zp14
        bank2
        incf     eeadr,f      ;jdi na dalsi adresu
        call     cti3
        return

```

```

;-----
;podprogram pro urceni delky povelu

pocet1      bcf      pomm,7      ;osetreni rezervnich bitu dat
             bcf      pomm,6      ;osetreni rezervnich bitu dat
             bcf      pomm,5      ;osetreni rezervnich bitu dat
             bcf      pomm,4      ;osetreni rezervnich bitu dat
             bcf      pomm,3      ;osetreni rezervnich bitu dat
             movlw    d'1'
             subwf    pomm,w      ;odecti nactenou hodnotu od stradace
             btfss    zero        ;je 0?
             goto     pocet2      ;ne jdi na dalsi cislo
             movlw    d'1'        ;ano...nacti pocet opakovani
             movwf    kolo
             return

pocet2      movlw    d'2'
             subwf    pomm,w      ;odecti nactenou hodnotu od stradace
             btfss    zero        ;je 0?
             goto     pocet3      ;ne jdi na dalsi cislo
             movlw    d'2'        ;ano...nacti pocet opakovani
             movwf    kolo
             return

pocet3      movlw    d'3'
             subwf    pomm,w      ;odecti nactenou hodnotu od stradace
             btfss    zero        ;je 0?
             goto     pocet4      ;ne jdi na dalsi cislo
             movlw    d'3'        ;ano...nacti pocet opakovani
             movwf    kolo
             return

pocet4      movlw    d'4'
             subwf    pomm,w      ;odecti nactenou hodnotu od stradace
             btfss    zero        ;je 0?
             goto     pocet5      ;ne jdi na dalsi cislo
             movlw    d'4'        ;ano...nacti pocet opakovani
             movwf    kolo
             return

pocet5      movlw    d'5'
             subwf    pomm,w      ;odecti nactenou hodnotu od stradace
             btfss    zero        ;je 0?
             goto     pocet6      ;ne jdi na dalsi cislo
             movlw    d'5'        ;ano...nacti pocet opakovani
             movwf    kolo
             return

```

pocet6	movlw	d'6'	
	subwf	pomm,w	;odecti nactenou hodnotu od stradace
	btfs	zero	;je 0?
	goto	pocet7	;ne jdi na dalsi cislo
	movlw	d'6'	;ano...nacti pocet opakovani
	movwf	kolo	
	return		

pocet7	movlw	d'7'	
	subwf	pomm,w	;odecti nactenou hodnotu od stradace
	btfs	zero	;je 0?
	goto	koko	;ne ukonci
	movlw	d'7'	;ano...nacti pocet opakovani
	movwf	kolo	
koko	return		

;------

;podprogram pro odeslani daneho poctu datovych bajtu

cti3	bank0		
	decfsz	kolo,f	;odecti 1 od poctu opakování, pokud 0 vrat se
	goto	ctii	;pokracuj ve cteni z pameti EEPROM
	return		

ctii	bank3		
	bsf	eecon1,0	;povoleni cteni
	bank2		
	movf	eedata,w	;nacteni dat do stradace
	bank0		
	movwf	pomm	
	bcf	pomm,7	
	movf	pomm,w	
	movwf	txreg	;vyslani dat na seriovou linku
	call	zp14	
	bank2		
	incf	eeadr,f	;dalsi adresa
	goto	cti3	

zpet	return		
------	--------	--	--

b) Podprogram pro ukládání dat do paměti EEPROM přes sériovou linku RS232

```

prijem          ;ulozeni w, PCL, FSR, status
                movwf    W_save    ; w
                movf      status,w
                clrf       status   ; banka 0
                movwf     Sta_sav   ; status
                movf      pclath,w
                movwf     PCL_sav   ; PCL
                movf      fsr,w
                movwf     FSR_sav   ; FSR

;-----
                ;test od ceho bylo prerusenie
                btfsc     pir1,5
                goto      prer0     ; od usartu
                goto      konec_pre ; nezname = nic
;-----

prer0           ;program pro zapis do EEPROM
                bank0          ;jedna se o adresu ci dato?
                movlw          d'1'
                subwf          auloz,w ;odecti nactenou hodnotu od stradace
                btfss          zero   ;je 0? = je adresa
                goto           cislo2 ;ne je dato
                bank0
                movf           rreg,w ;nacti adresu a uloz ji do registru
                movwf          avyloz
                incf           auloz  ;zvedni obsah auloz
                goto           konec_pre ;vrat se

cislo2          movlw          d'2'   ;jedna se opravdu o dato?
                subwf          auloz,w
                btfss          zero   ;je 0? = zahaj zapis do EEPROM
                goto           konec_pre ;neni? = ukonci preruseni
pisee           bank3
                btfsc          eecon1,1 ;cekani na dokonceni zapisu
                goto           pisee
                bank0
                movf           avyloz,w
                bank2
                movwf          eeadr   ;nastaveni adresy do ukazatele
                bank0
                movf           rreg,w
                bank2
                movwf          eedata  ;priprava dat
                bank3
                bsf            eecon1,2 ;povoleni zapisu do EEPROM
                bcf            eecon1,7 ;aktivace pameti dat EEPROM
    
```

```

bcf      intcon,7      ;zakaz preruseni
movlw    h'55'
movwf    eecon2        ;zapis 55h
movlw    h'AA'
movwf    eecon2        ;zápis AAh
bsf      eecon1,1      ;zahájení zápisu
bsf      intcon,7      ;povolení přerušení
bcf      eecon1,2      ;zákaz dalších zápisů
bank0
movlw    b'00000001'
movwf    auloz
goto     konec_pre

```

```

;-----
;obnovenie w, PCL, FSR, status
konec_pre
bank1
movlw    b'11000000'   ; povoleni zpet pozadovanych preruseni
movwf    intcon
movlw    b'00100000'
movwf    pie1
bank0      ; banka 0
movf     FSR_sav,w     ; FSR
movwf    fsr
movf     PCL_sav,w     ; PCL
movwf    pclath
movf     Sta_sav,w     ; status
movwf    status
swapf    W_save,f      ; w
swapf    W_save,w
return

```

5/ ZÁVĚR

Výsledkem je funkční zařízení ovládané mikropočítačem PIC, které je schopno přijímat a vyhodnocovat stisknuté tlačítko na ovladači, jemuž je přiřazen daný povel, který si volí uživatel a poté se odešle po sériové lince RS232C danému prvku. Dále zařízení podporuje možnost programovat povely do PIC přímo z PC pomocí odpovídající sítě Robo-COP.

Zařízení lze používat jako převodník z IR na sériovou linku i pro stavebnicová řešení robotů. Nelze jej zapojit jako plnohodnotný prvek této sítě. Důvodem je nekompatibilita protokolu na straně příjmu. Do budoucna by toto mělo být odstraněno použitím operačního systému v PIC.

6/ SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

H.Häberle a kol.: Průmyslová elektrotechnika a informační technologie, europa–Sobotáles cz. Praha 2003, ISBN : 80–86706–04–4

MAXIM MAX232 datasheet [online]. San Gabriel Drive : 2003.

Dostupné na WWW:

<<http://www.datasheetcatalog.org/datasheet/maxim/MAX220-MAX249.pdf>>.

Infineon *SFH5110–38 datasheet* [online]. Leden 01, 2000.

Dostupné na WWW:

<<http://www.datasheetcatalog.org/datasheet/infineon/1-sfh5110.pdf>>

Manuál PIC16F88–český překlad

Dostupné na WWW:

<www.copsu.cz/mikrop>

Robo-COP

Dostupné na WWW:

<http://www.copsu.cz/mikrop/zak_projekty/Robocop/index.html>

MICROCHIP USART : Using the USART in Asynchronous Mode [online].

Microchip, October 22, 2002 [cit. 5. prosince 2007].

Dostupné na WWW:

<<http://ww1.microchip.com/downloads/en/DeviceDoc/usart.pdf>>.

IR přijímače FLAJZAR

Dostupné na WWW:

<www.flajzar.cz>

Teorie IR datového přenosu

Dostupné na WWW:

<www.hw.cz>

Škola programování PIC

Dostupné na WWW:

<www.pandatron.cz>

7/ PŘÍLOHY

Obsah CD nosiče

- Dokumentace v pdf. a doc. formátu
- Zdrojové soubory a programy v asm, lst, hex
- Datasheety, manuály
- Fotografie
- Projektový plakát
- Programy pro příjem signálu ze seriové linky (SCONTROL, RoboCOP)